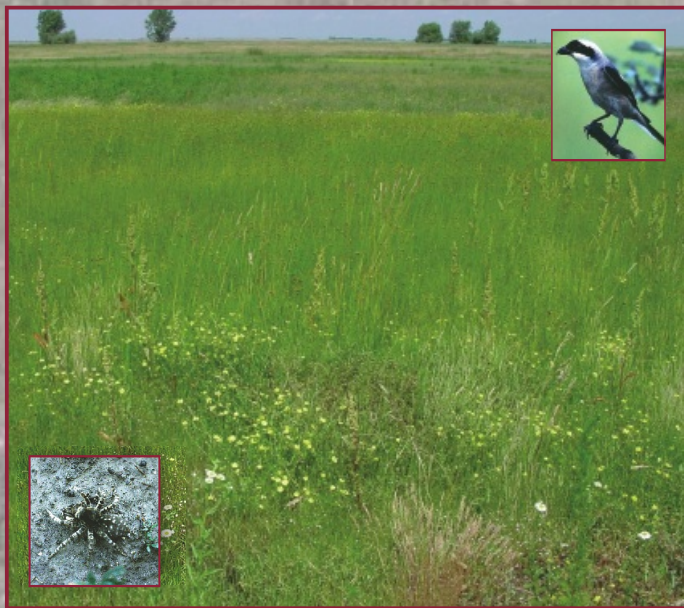

Füves területek rekonstrukciója és mocsarak védelme Egyek-Pusztakócson

- LIFE-Nature program -

Európa legnagyobb füves pusztája, a Hortobágy valamikor nyílt árterek, mocsarak, löszös és szikes gyepek, erdők mozaikja volt. A táj formálását a Tisza áradásai, a nagytestű növényevő állatok legelése és a tűz végezték. Az erdők kiirtásával, az árvizek megszűntével a terület főként legeltetésre használt, mocsarakkal tarkított füves pusztává alakult.

Az Egyek-Pusztakócsi mocsárrendszer területén a folyószabályozással megszűntek az addigi kiterjedt árvizek, az erózió felerősödött és nőtt a talaj sótartalma, mely felgyorsította a szikesedést. Ma a terület szolonyec típusú szikes és löszös talajokkal, kiterjedt pannon szikespusztákkal és mocsarakkal (Natura 2000 kód: 1530) valamint a magasabb felszíneken pannon löszpusztagyeppek (kód: 6250) maradványaival jellemezhető. Több száz éve jelentős a szántóterületek aránya.

Az Egyek-Pusztakócsi mocsarak megőrizték az Európában és máshol Magyarországon jórészt elpusztult szikes mocsarak növény- és állatvilágát. 1976 óta, a mocsarak vízellátó rendszerének kialakításával ezen a területen folyik hazánk legrégebbi és legnagyobb területű (mintegy 5000 hektáros) élőhely-rehabilitációs programja.

A LIFE-program (2004-2008) célkitűzései

A program a komplex élőhely-rehabilitáció második lépéseként a gyepek rekonstrukcióját és a rehabilitált mocsarak védelmét célozza, ezen belül:

- a feldarabolódott gyepek között ökológiai folyosók, a mocsárszegélyeken pufferzónák létesítését,
- a gyepeket fenyegető hatások (libatartó telepek, a legeltetés elégtelensége) felszámolását,
- a rehabilitált mocsarak védelmét és természetvédelmi kezelését,
- fészkelő- és táplálkozóterületek kialakítását ragadozó- és vízimadarak számára,
- kezelési tervek kidolgozását valamint az élőhely-kezelések biológiai monitorozását, és
- a gyepek, mocsarak védelmével és a NATURA 2000 hálózattal kapcsolatos társadalmi ismeretek növelését.

A program főbb tevékenységei

1. Gyeprekonstrukció szántóterületeken

- ökológiai folyosókban és pufferzónákban levő szántókon gyeptelepítésre kerül sor őshonos fűfélékkel és valamikori löszgyepek és szikes puszták rekonstrukciója érdekében 650 ha-on

2. Fás területek létesítése

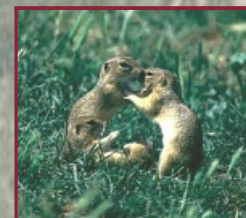
- a facsoportos-erdős részeken és az intenzív szántókkal övezett mocsarak szegélyén fás területeket létesítünk őshonos, erdőssztyeppekre jellemző fa- és cserjefajok telepítésével 70 ha-on

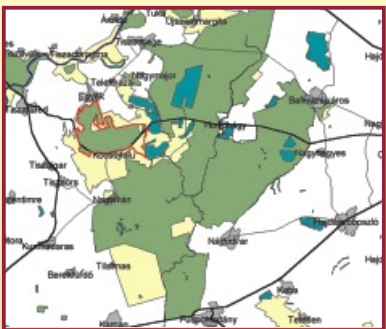
3. Mocsárszegélyek legeltetése és égetése

- a legeltetési természetvédelmi kezelést a mocsárszegélyeken magyar szürkemaráhával, a nem legeltetett vagy újonnan gyesített területeken pedig juhokkal végezzük összesen 600 ha-on
- három helyen, 30 ha-on természetvédelmi célú, kontrollált égetést alkalmazunk a homogén nádasok felnyitására

4. Vadföldek extenzív művelése

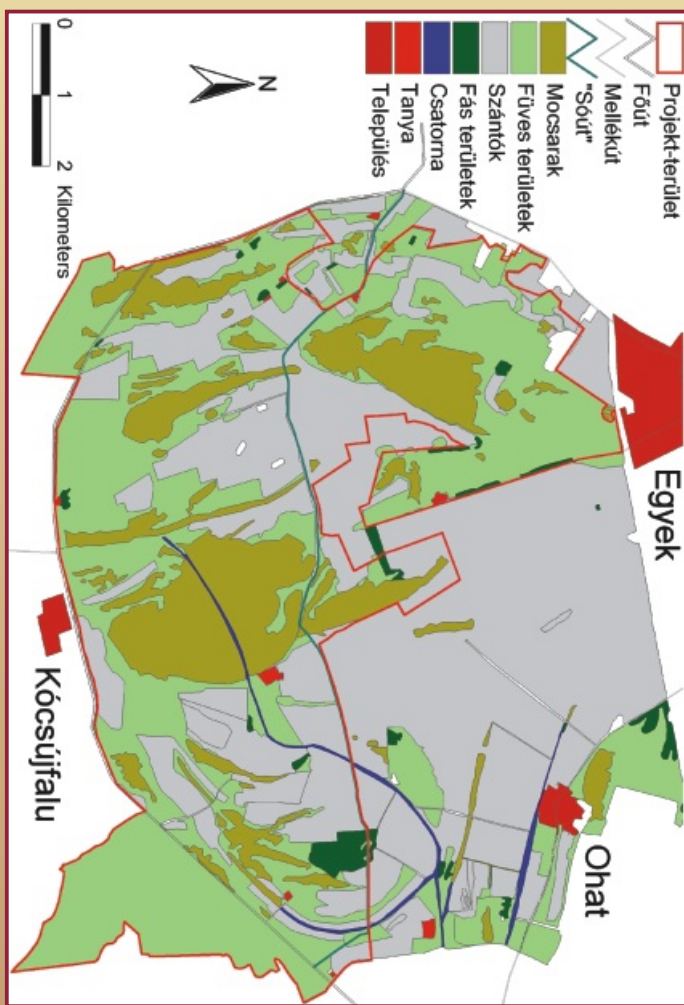
- a védett ragadozómadarak táplálékát jelentő kismillósok megerősítésére 150 ha szántót extenzíven, keskeny sávokban és a kedvelt termények vetésével, vegyszerhasználat nélkül művelünk

A LIFE-projekt területének (piros vonallal jelzett) elhelyezkedése a Hortobágyi Nemzeti Parkon (zölddel jelzett terület) belül.

A főbb földhasználati módok a LIFE-projekt területén (2003-as állapot).

Mi is az a NATURA 2000 hálózat?

A **NATURA 2000** az európai jelentőségű természetes élőhelyek, állat- és növényfajok védelmére kijelölt területek hálózata, mely Magyarország területének 21%-át érinti. A hálózat részei a **Különleges Madár-védelmi Területek**, melyek a madárfajok védelmére, valamint a **Különleges Természetmegőrzési Területek**, melyek az egyéb állat- és növényfajok, valamint az élőhelyek védelmére kerültek kijelölésre.

További információk a NATURA 2000 hálózatról: <http://europa.eu.int/comm/environment/nature>

A **LIFE-Nature program** a NATURA 2000 hálózat védelmét szolgáló pénzügyi támogatási rendszer. További információk: <http://www.europa.eu.int/comm/environment/life/home.htm>

A projekt elérhetőségei:

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

(a LIFE-projekt kedvezményezettje)

4024 Debrecen, Sumen utca 2.

Telefon/Fax: +36 (52) 529-934

E-mail: hnp@www.hnp.hu

Web: <http://www.hnp.hu/Life2004>

Kapcsolattartó: Lontay László projekt koordinátor

Debreceni Egyetem, Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék (Partner)

4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Tel.: +36 (52) 512-900/62331

Fax: +36 (52) 512-941

Web: <http://www.zool.klte.hu>

Kapcsolat: dr. Lengyel Szabolcs projekt menedzser

Készült a Hortobágyi Nemzeti Park megbízásából
Fotók: HNP (dr. Kovács Gábor), LIFE-Nature projekt
Nyomda: Sz-Variáns Kft., Debrecen, 2005

Fűves területek rekonstrukciója és mocsarak védelme Egyek-Pusztakócsan

LIFE-Nature program, Hortobágyi Nemzeti Park

Az Európai Unió támogatásával,
NATURA 2000 élőhelyek védelmében

